

Overzicht wijzigingen

Wat wijzigt er precies?

In hoofdlijnen zijn de wijzigingen als gevolg van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) als volgt.

Allereerst de twee wijzigingen die direct voortvloeien uit de gewijzigde Wgr.

1. Evaluatie

De wetgever heeft bepaald dat de gemeenschappelijke regeling een evaluatiebepaling dient te bevatten. In de huidige gemeenschappelijke regeling stond die al. De evaluatie is een beleidsinstrument, dat ingezet kan worden voor de vraag of de samenwerking, dan wel de inhoud of de processen nog steeds bijdragen aan het doel en belang van de regeling. De inhoud van de evaluatie kan daarmee variëren van heel breed tot heel specifiek. Deze bepaling is, in afwijking van de andere gemeenschappelijke regelingen, maar verklaarbaar vanuit de centrumregeling, aangescherpt door de evaluatie eenmaal in de vier jaar te laten plaatsvinden, waarbij de colleges gezamenlijk opdrachtgever zijn.

2. Aanscherping van de uittredingsregeling.

De wetswijziging verduidelijkt dat de regeling bepalingen dient in te houden omtrent de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de uittredende gemeente en de achterblijvende deelnemende gemeenten. De uittredingsregeling is in lijn gebracht met andere reeds in de raad behandelde ontwerp wijzigingen van gemeenschappelijke regelingen. Ook hierbij geldt dat de uitgangspunten voor de uittredingsregeling zijn:

- Uittreding is mogelijk met een eenzijdig besluit van de betreffende deelnemer tot uittreding;
- Er geldt een opzegtermijn van 2 jaar, een redelijke termijn met het oog op het regelen van alle praktische gevolgen van de uittreding;
- De colleges van de centrumgemeente en de uittredende gemeente wijzen een onafhankelijk externe deskundige aan die het uittredingsplan opstelt.

De inhoud van het uittredingsplan is als volgt:

- De uittreedsom die door de uittredende deelnemer moet worden voldaan;
- De financiële, juridische, personele en organisatorische gevolgen van uittreding, en;
- Een risico-opslag van 5% voor onvoorziene kosten;

- Bij de invulling geldt als uitgangspunt. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle deelnemende gemeenten om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden.

Daarnaast is een aantal andere wijzigingen doorgevoerd (zie hieronder 3 tot en met 8, waarvan een groot deel technisch-juridische wijzigingen zijn).

3. Uittreding college Eijsden-Margraten.

Met de uittreding van het college van Eijsden-Margraten is deze gemeente geen deelnemer meer en komt die ook niet terug in de verdeelsleutel.

4. Verdeelsleutel

In de gemeenschappelijke regeling wordt niet langer de verdeelsleutel voor structurele verdeling van de apparaatskosten opgenomen. In de huidige gemeenschappelijke regeling liggen de percentages vast. Deze zijn al vanaf 2015 met een vaststaande verdeelsleutel gebaseerd op uitkeringsgerechtigdendossiers. Het wijzigen van de percentages vergt een wijziging van de gemeenschappelijke regeling en dat is een langdurig proces. Daardoor kunnen de percentages niet voldoende fluctueren als het aantal dossiers wijzigt. Dat heeft ook tot gevolg dat de doorwerking van die wijzigingen in de begroting van de gemeente pas een paar jaar later merkbaar is. Daarom wordt ervoor gekozen wel de grondslag van de systematiek in de gemeenschappelijke regeling vast te leggen, maar niet de precieze percentages. Deze worden in een dienstverleningshandvest vastgelegd, waardoor realistische doorberekening van de structurele apparaatskosten op basis van het aantal dossiers per tijdvak van een of twee jaar mogelijk is en de colleges flexibeler kunnen acteren. Bij de vaststelling van verdeelsleutel wordt uitgegaan van de uitkeringsgerechtigdendossiers in het jaar T-1, dus in 2024 van het aantal dossiers in 2023.

5. Taken door derden

Mogelijk is gemaakt dat voor anderen dan de deelnemers aan de regeling ook taken worden uitgevoerd, zolang die maar in lijn zijn met het doel en het belang van de regeling: het uitvoeren van regelingen op het gebied van inkomens- en bijstandsvoorzieningen. U kunt daarbij denken aan de uitvoering van die regelingen die door het Rijk aan de gemeenten werd opgedragen tijdens de coronacrisis, zoals de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten en de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers en door SZMH werden uitgevoerd. Rechtmatige uitvoering daarvan wordt – als het zich nog een keer voordoet – door deze bepaling voor de toekomst mogelijk gemaakt. Er is op dit moment geen aanleiding om voor anderen taken uit te oefenen.

6. Inlichtingenplicht

De inlichtingenplicht van de centrumgemeente Maastricht naar de partnergemeenten en omgekeerd ten behoeve van een goede uitoefening van de taken, is opgenomen in de wijziging.

7. Toevoeging onderzoek rekenkamer en accountant

De gemeenschappelijke regeling is in zekere zin te zien als een verlengstuk van de uitvoering van de Participatiewet c.a. van de deelnemende gemeenten, maar dan gecentraliseerd. De gemeenten zijn en blijven verantwoordelijk voor de uitvoering; de uitvoering gebeurt immers in mandaat. De besluiten en andere documenten zijn daarom ook nog van de betreffende gemeenten. Daardoor dient het mogelijk gemaakt te worden dat de rekenkamer van alle gemeenten inlichtingen kunnen verkrijgen ten behoeve van de uitoefening van hun taken bij de centrumgemeente. Uiteraard voor zover het de gegevens betreft van die betreffende partnergemeente waarvoor het onderzoek wordt gedaan.

8. Archief

De archiefbepaling is in overeenstemming gebracht met de bepalingen inzake de Archiefwet en dezelfde bepalingen in andere gemeenschappelijke regelingen, die al bij de raad zijn behandeld.

9. Bekendmaking

De bekendmakingsbepaling is in lijn met de Wet gemeenschappelijke regelingen opgeschreven.